

บทเรียนจากน้ำท่วมขนาดใหญ่: ไทยขาด ESG Bonds รับมือภัยพิบัติ ขณะที่ญี่ปุ่นเดินหน้าออกพันธบัตรรูปแบบใหม่รับมือ Climate Change

Monthly Sustainable Finance

Vol.1 No.11

11 ธันวาคม 2568

นราพร สังสะนา
เจ้าหน้าที่วิจัย

naraphon.s@kasikornresearch.com

- เหตุการณ์น้ำท่วมขนาดใหญ่ในช่วงที่ผ่านมา สะท้อนว่าไทยได้รับผลกระทบจาก Climate Change สูงขึ้น ในรูปแบบ "แม่น้ำในชั้นบรรยากาศ" ที่ทำให้ฝนตกปริมาณมากในระยะเวลาสั้น ๆ
- ในต่างประเทศ รัฐบาลมหานครโตเกียว (Tokyo Metropolitan Government) ลงทุนกว่า 50,000 ล้านดอลลาร์ (ราว 330 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อเสริมความพร้อมของเมืองต่อพายุและน้ำท่วมที่รุนแรงขึ้น โดยการออกพันธบัตร Climate Resilience Bonds เพื่อรับมือผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและ Climate Change
- ภาครัฐไทยจึงควรเร่งออก ESG Bonds เช่น Climate Resilience Bonds เพื่อลงทุนระบบป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติที่รุนแรงขึ้นในอนาคต

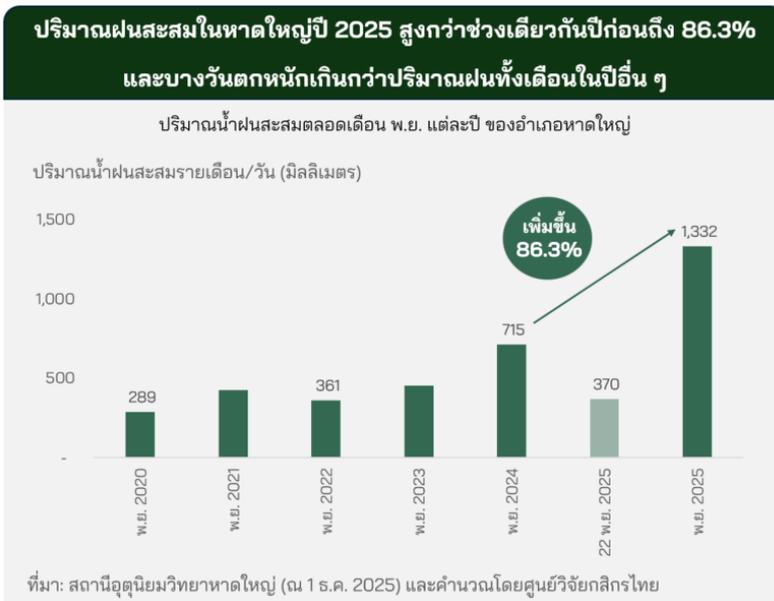
น้ำท่วมขนาดใหญ่: ผลกระทบจาก Climate Change ในไทยที่รุนแรงขึ้น

เหตุการณ์น้ำท่วมขนาดใหญ่ในช่วงที่ผ่านมา สะท้อนถึงความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศที่สูงขึ้น ในรูปแบบ "แม่น้ำในชั้นบรรยากาศ" (Atmospheric Rivers: ARs) จากภาวะโลกร้อนที่ทำให้ชั้นบรรยากาศกักเก็บไอน้ำได้มากขึ้น ส่งผลให้ความเข้มข้นและความถี่ของ ARs เพิ่มขึ้น

ปริมาณน้ำฝนสะสมเดือน พ.ย. ปี 2025 ของภาคใหญ่สูงขึ้นจากปีก่อนถึง 86.3% (YoY) และปริมาณฝนในบางวันแตะระดับ 370 มิลลิเมตร ซึ่งมากกว่าปริมาณฝนสะสมทั้งเดือน พ.ย. ในปี 2020 และปี 2022

แม่น้ำในชั้นบรรยากาศ คือ กระแสลมแคบแต่เข้มข้นที่ลำเลียงไอน้ำจำนวนมากจากเขตร้อนสู่ภูมิภาคละติจูดสูง เมื่อกระแสนี้ชนกับฝั่งหรือภูมิประเทศ มวลไอน้ำจะกลั่นตัวออกมาเป็นฝนในปริมาณมหาศาล

บริการทุกระดับประทับใจ

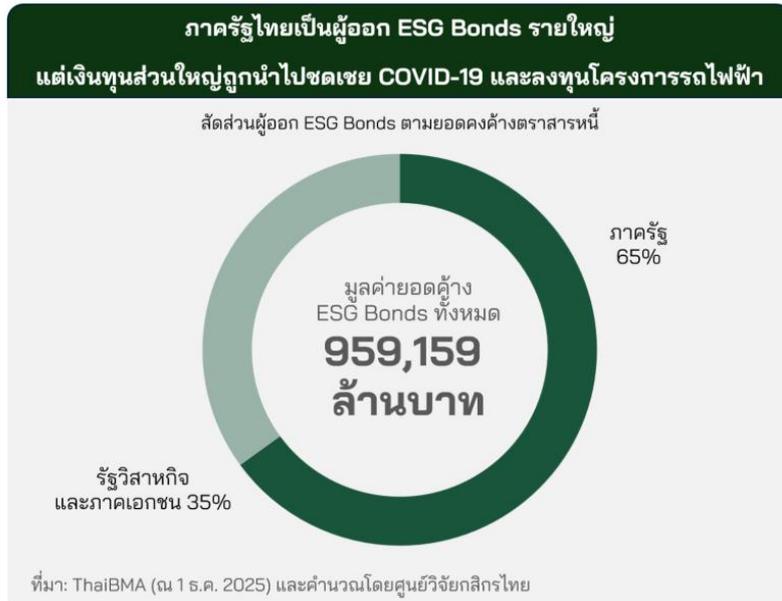
ไทยยังขาดเงินทุนเพื่อรับมือผลกระทบจาก Climate Change

ภาครัฐไทยมีเงินทุนเพื่อรองรับผลกระทบจาก Climate Change เพียง 15%-18% ของคาดการณ์ความเสียหายต่อปี โดยรัฐบาลไทยลงทุนโครงการด้านการปรับตัวต่อ Climate Change เฉลี่ย 29,027 ล้านบาท/ปี¹ ขณะที่ UNESCAP ประเมินว่าประเทศไทยจำเป็นต้องใช้งบประมาณสูงถึง 165,000-192,043 ล้านบาท/ปี

นอกจากนี้ พันธบัตรรัฐบาล ESG ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยลดช่องว่างทางการเงินดังกล่าวได้โดยตรง กลับขาดการนำไปใช้เพื่อรับมือปัญหา Climate Change

ภาครัฐไทยออก Sustainability Bonds และ Sustainability-linked Bonds คิดเป็นสัดส่วนกว่า 65% ของยอดคงค้างตราสารหนี้ ESG ทั้งหมด แต่เงินทุนส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เพื่อการเยียวยาและปรับโครงสร้างหนี้จาก COVID-19 และลงทุนในโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มและสีชมพู

¹ งานศึกษาร่วมระหว่าง Thailand Adaptation Finance Tracker และสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์

Climate Resilience Bonds ช่วยภาครัฐปิดช่องว่างเงินทุนรับมือ Climate Change

รัฐบาลมหานครโตเกียว (TMG) เตรียมออก Climate Resilience Bonds ที่ได้รับการรับรองเป็นครั้งแรกของโลก เพื่อรับมือผลกระทบจากภัยพิบัติและ Climate Change มูลค่าราว 50,000 ล้านเยน (330 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

เงินระดมทุนจะถูกนำไปเสริมความพร้อมของเมืองต่อพายุและน้ำท่วมที่รุนแรงขึ้นจาก Climate Change อาทิ โครงการป้องกันพื้นที่ชายฝั่ง โครงการเสริมความแข็งแรงของตลิ่งแม่น้ำและทางระบายน้ำหลาก และโครงการพัฒนาระบบระบายน้ำฝน

พันธบัตรทั่วไปมักไม่ระบุวัตถุประสงค์ด้านการรับมือกับ Climate Change อย่างชัดเจน ขณะที่ Climate Resilience Bonds ช่วยให้รัฐระดมทุนเพื่อการปรับตัว (Adaptation) ได้ตรงตามเป้าหมาย พร้อมมาตรฐานสากลที่ตรวจสอบและติดตามการใช้เงินได้อย่างชัดเจน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่าภาครัฐไทยควรเร่งออก Climate Resilience Bonds เช่นเดียวกับญี่ปุ่น เพื่อเร่งพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า การวางโครงสร้างพื้นฐานป้องกันน้ำท่วม รวมถึงการลงทุนในเทคโนโลยีบริหารจัดการภัยพิบัติสมัยใหม่ ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจและจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในอนาคตที่รุนแรงขึ้น

Disclaimer: รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีที่น่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาจริบรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ตัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ